

DOMOVINA

Izhaja dvakrat na teden, in sicer vsak torek in petek. — Dopisi naj se izvolijo pošiljati uredništvu, in sicer frankirano. — Rokopiši se ne vračajo. — Za inserate se plačuje 1 krono temeljne pristojbine ter od vsake petit-vrste po 20 v za vsakokrat; za večje inserate in za mnogokratno inseriranje primeren popust. — Naročnina za celo leto 8 kron za pol leta 4 krona, za četrt leta 2 kroni; ista naj se pošilja: Upravništvu „Domovine“ v Celju.

Predlog

poslancev dr. Jurtela, dr. Ploj, dr. Dečko, dr. Hrašovec, Robič, Roš, Roškar, Kočevar, Vošnjak in Žičkar radi podpiranja dijaške kuhinje v Celju, Mariboru in Ptujju.

Visoki zbor!

V prejšnjih zasedanjih je dovolil deželni zbor društvom „Deutsches Studentenheim“ v Ptujju in Celju, kamor se sprejemajo izključno le nemški dijaki, iz deželnih sredstev precejšnjo svoto redne letne podpore.

V zadnjem zasedanju je stavil na prošnjo društva „Deutsches Studentenheim in Marburg“ štajerski deželni odbor predlog deželnemu zboru, da se dovoli nemškemu „dijaškemu domu“ v Mariboru od leta 1905 naprej letna podpora v znesku 3000 K.

Teh rednih letnih podpor iz deželnih sredstev se pa slovenski dijaki nikakor ne morejo udeležiti, ker je njih sprejem v navedene nemške zavode izključen.

Za slovenske dijake še nimamo do sedaj nikjer „dijaških domov“, pač pa javno dovoljene „dijaške kuhinje“ v Celju, Mariboru in Ptujju, kjer se deli kosilo srednješolcem.

Tako je dajala dijaška kuhinja v Ptujju v šolskem letu 1903/4 dvanajstim dijakom kosilo in je potrošila za to nad 1903 K.

„Dijaška kuhinja“ v Mariboru je dala na dan v šolskem letu 1903/4 52 do 56 dijakom različnih srednjih šol kosilo — skupaj čez 16.000 kosil — in je potrošila 4248 K.

„Dijaška kuhinja“ v Celju je dala v šolskem letu 1903/4 97 gimnazijcem kosilo v 13.340 porcijah in je potrošila zato 4004 K.

Ker se pa omenjenim trem „dijaškim kuhinjam“ daruje ne le samo v denarju, ampak tudi v živežu, znašajo torej istiniti stroški več, kakor ravnokar navedene svote in sicer precej nad 9300 K na leto!

In v teh „dijaških kuhinjah“ se podpirajo samo domači, štajerski dijaki.

Podpisani stavijo predlog:

„Visoki zbor naj dovoli javno dovoljenim „dijaškim kuhinjam“ v Celju, Mariboru in Ptujju od leta 1905 naprej iz deželnih sredstev letno redno podporo in sicer, za „dijaški kuhinji“ v Celju in Mariboru v znesku 1500 K, za „dijaško kuhinjo“ v Ptujju pa znesek 1000 K.

V Gradcu, dne 5. oktobra 1904.

Podpisali vsi slovenski dež. poslanci.

Interpelacija

poslanca dr. Ivana Dečka in drugov na njega ekscelenco c. kr. namestnika gosp. grofa Clary in Aldringen kot zastopnika c. kr. vlade.

Železnica Celje-Spodnji Dravograd se odcepi od južne železnice na reodvoru v Celju ter gre deloma po ozemlju okolice celjske, deloma po ozemlju mesta celjskega v močnem krogu proti Savinjski dolini. Železnica se križa v tem krogu z državno cesto Dunaj-Trst v Gaberjih. Tam, kjer se križa državna cesta s to železnico, je na obeh straneh železnice zapora, katera se odpira in zapira z žico iz kolodvora. Ta zapora je pa velika zapreka in nerodnost za promet za mesto Celje, za okolico celjsko in za daljšo okolico, tja do Vitanja, — v kratkem rečeno, za vse prebivalstvo, katero po državni cesti vozi iz Celja proti severu ali od severa proti Celju. Na tej cesti je pa naravnost velikanski promet proti Celju in iz Celja, kakor se malokje pri kakem mestu najde.

Voz sledi vozu, težki in dolgi vozovi z lesom iz vitanjske okolice, ravno tako težki in mnogobrojni vozovi z opeko iz Lubečne in poleg tega nebrojni gospodarski vozovi, gosposki vozovi, tudi avtomobili. — Na nasprotno stran pa gredo enaki vozovi, tako da se je večkrat težko izogibati.

Sedaj se zasliši signal, ki naznanja, da se bode kmalu zapornica čez državno cesto zaprla. Vozniki, ki signal čujejo, postanejo nervozni, vsak hoče še priti čez železnico, predno se z zapornico cesta zapre, in vsak se potruji, da pride kolikor mogoče naglo čez železnico. Čez nekoliko minut čuje se drugi signal, ki naznanja, da se bo sedaj zapornica zaprla. Razburjenje voznikov je še večje, še bolj se potrudijo, da pridejo še hitro čez železnico. Zapornica pade. Vozniki, katerim se je posrečilo priti čez, si oddahnejo, med tem ko ostali, katerim se je zapornica pred nosom zaprla, pred isto nevoljno obstoje. Polagoma se nabira na oni in na drugi strani ceste cela vrsta vozov, po 10, 15 in tudi več, in vozniki preže s pravim hrepenenjem, ali se bode vlak skoraj prikazal. — Pa na ta veseli dogodek morajo navadno dolgo čakati, po 10 do 15 minut. Očito je, da to čakanje voznikom nič kaj ne ugaja, kajti čuje se na vse mogoče načine zabavljati in preklinjati, dokler se končno vlak ne prikaže ter s svojo znano počasnostjo počasi prileze. Končno je vendar vlak mimo zapore. Vozniki vzdignejo biče ter z opreznim očesom pazijo na trenutek, kedaj se bode zapora zopet vzdignila. Čakajo pa vendar večkrat še precej dolgo, kar zopet daje povod za vsemogoče brezbožne psovke in kletve. To se dogaja vsak dan pri vsakem dohodu in odhodu vlaka, torej po osemkrat na dan, in ker se tako imenovanemu mestnemu mlinu dovažajo žito in odvažajo moka, pomnoži se število slučajev, ko je cesta zaprta, vsak dan za dvakrat. Vsakdo si

LISTEK.

Izgubljena sreča.

Spisal Iv. Vuk.
(Konec.)

Ko je dobil Stanislav to pismo, zdelo se mu je, kakor bi mu kdo del na skelečo rano hladilnega leka. Od onega trenutka, ko je tako nagloma odšel, ni bil več vesel, akoravno je iskal zabave in raztresenosti v vinu, delu in potovanju. Vse ni nič pomagalo. Kakor v megli mu je stopila vsakokrat pred oči lepa podoba Milice z žalostno-milim obrazom, iz kojih modrih očes so tekle solze.

In sedaj! V tem pismu stoji črno na belem, pisano od matrne roke, od one roke, ki mu je nekaj sklepal roke k molitvi in mu rezala prve košček kruha. Od te matrne roke stoji pisano, da je krivo sodil Milico. Vse grajanje materno se mu je zdelo, kot lepo doneča godba in sklenil je dati zadoščenje njej in zavezati obrekljive jezike, ki se radujejo ob solzah ubogega dekleta.

Napisal je dve pismi. Eno staršem, drugo Milici.

— V osmih dneh, ko vredim važnejše stvari pridem... je stalo med drugim. Seveda je samo ob sebi umljivo, da je v pismu do Milice bilo še

marsikaj drugega, mamljivega; saj so sedaj kipele besede iz polnega srca, kipele na dan in se zlivale v pero, ko je puščalo vse na papirju. In te besede iz polnega srca so bile prvi lek za srčne rane Miličine.

Oj, kako se je razveselila ona tega pisma. Čitala ga je dvakrat, trikrat, ... desetkrat. In solze so ji tekle po lepem, kakor iz alabastra sklesanem licu, ki je dobilo zopet nekaj rdeče barve. Pa to niso bile solze tuge in bolesti, ampak solze radosti. In danes... danes je tisti dan, ko se ima pripeljati on... on, za katerim je plakala tako dolgo...

Solnce se je jelo nagibati k zatonu in njegovi žarki so se razlili po nebu liki morje. Milica je stala na vrtu v lahni obleki in žarki zahajajočega solnca so o obsevali, da se je zdelo, kot bi videli kip boginje. Vetrič se je igral z listjem dreves, gibal gube njene obleke ter plapolal z bujnimi lasmi... Tam po cesti pridri kočija... Čila konjiča prhata in dirjata, kakor bi hotela doiti zahajajoče solnce. Milica se stiska za prsa. Tako čudno, nekako prijetno in ob enem tesno ji je krog srca. Voz se ustavi... Oh, sem po stezici hiti nekdo... nekdo, on, Stanislav... Hoče mu nasproti, razprostre roke in omahne...

V tem jo je že držal Stanislav v objemu.

— Milica, Milica, moja sreča, moj biser... To so bile besede v pozdrav in poljubljal jo je

in gledal... gledal. Ona mu je pa slonela na prsih, se mu ljubko smehljala in v njenih bistrh očeh so se lesketale solze, kakor biseri. Njena usta so šepetala:

— Stanislav, moj Stanislav... ali nisi več hud...?

— Milica, ne govori; vsega sem kriv jaz, le jaz. Pozabiva in odpusti mi moje postopanje ter se radujva zopetnega svidenja, zopetnega združenja.

Milica mu pa položi roke krog vratu in ga tesno privije k sebi, kakor bi ga ne hotela nikdar več izpustiti. On pa je zašepetal:

— Milica, poljubi me!

Ona se povspne nekoliko na prste, položi svoja usta na njegova in ga srčno poljubi. Bil je to poljub neveste ženinu. Zadnji žarki zahajajočega solnca so obleteli srečna človeka, ki sta zopet našla ono izgubljeno srečo, za katero jima je srce krvavelo, in zavladal je mrak.

Od cerkve sem oglašil se je zvon in njegov don se je tako milo in jasno razlegal na okrog ter vlival v srce, v srčno srce čudovito blaženost in mir, v srce solzečih pa uteho in bodrilo. Zvonilo je „Ave Marijo“.

Stanislav in Milica sta zdrknila na kolena in v tihi skupni molitvi molila in prosila Marijo za pomoč v nadlogah in težavah. Ko sta ustala

lahko predstavlja, kako nebeško veselje navdaja prebivalstvo nad to prekrasno uredbo železniške uprave. Posebno veselje imajo taki, ki se pripeljejo z ekvipažo ure daleč ter morajo pri dežju, burji in snegu z razgretimi konji po četrt ure stati pred zapornicama. To razveseljuje gotovo potnike in je zelo koristno za razhladitev razgretih konjev.

Ta naredba pa ni samo zelo neprijetna in nadležna za občinstvo, ampak je naravnost tudi nevarna. Ker čakanje pred zapornicama tako dolgo časa ni nikaka prijetnost, silijo vozniki čez železnico, ko že zapornici padate. Večinoma se jim sicer še posreči, vsakokrat pa ne.

V teku zadnjega meseca sta se dva taka voznika ponesrečila. Ignac Medved iz Št. Jurija je vozil voz sena v Gaberje na stiskalnico. Ko se je zapornica že začela navzdol gřbati, je hitel še čez železnico, pa severna zapornica je že dohitela voz ter ga zadrževala. Ignac Medved je pa pognal konja, kar je imelo nasledek, da se je zapornica odlomila ter odletela. Pred par dnevi, dne 8. oktobra se je pripetila vitanjskemu c. kr. poštnemu vozu enaka nesreča. Ta je peljal dva potnika v Celje. Bodisi, da so signal preslišali, ali da se jim je tako mudilo priti v mesto ali na kolodvor, poštni voz je šel čez železnico, na kar zapornici padete in južna udari tik za hrbtom potnikov po vozu ter ga tišči navzdol, kočijaž je pognal konja in zapornica se je prelomila ter odletela v stran.

Vprašalo se bode morebiti, zakaj se pa nikdo ne pritoži na pristojnem mestu, če te zapornici napravljata toliko nevolje in nepravilnosti?

Okraj celjski in občina okolice celjske sta sicer utemeljene pritožbe vložila na c. kr. železniško ministrstvo ter nujno prosila, da se ta nepriljučna naredba odpravi, s prepričanjem, da se bode tem prošnjam ugodilo, ter mesto teh nerodnih in nevarnih zapornic nastavlil čuvaj, kateri bode z ročno zapornico cesto zapiral v pravem času, ker se od njegovega mesta na eno in drugo stran že vidi prihod vlaka.

Na največje začudenje je pa c. kr. železniško ministrstvo odklonilo te prošnje z naredbo od 27. junija 1904 št. 27.031 rekoč:

„Na celjski postaji nastavljenega čuvaja, kateri ima te zapornice oskrbovati, lahko prometni uradniki natančno pouče, če so pri prometu vlakov kake nerodnosti, tako da zamorete mnogo bolj sedanji zapornici zapirati cesto, ne da bi bila cesta po nepotrebnem dolgo zaprta, kakor, ako bi se čuvaj tam nastavlil, kjer se cesta z železnico križa.

Sicer pa se morajo predpisi za zapiranje in odpiranje zapornic za ročne zapornice istotako natančno izvrševati, kakor pri onih zapornicah, ki se iz daljave zapirajo in odpirajo, ter se ročne

zapornice tudi ne smejo ne kesneje zapirati in ne prej odpirati, kakor predstoječe zapornice.“

Ta navajanja ministrstva pa nikakor ne odgovarjajo izkušnjam, ki obstoje za ročne zapornice.

Vkljub tem trditvam c. kr. železniškega ministrstva obstoji na tej državni cesti še vedno ta nerodnost; ljudstvo je nevoljno, zabavlja in zmerja pri vsaki priliki.

V resnici tudi ni ta stvar tako navadna in ne brez nevarnosti. Ko bi n. pr. zapornica pri vitanjskem poštnem vozu udarila ne tik za hrbtom potnikov po vozu, ampak za hip prej, zadela bi lahko glavi teh potnikov ter istima lobanji razbila, ali jima pretresla možgane, ali jih pa drugače poškodovala, zakaj v začetku gre zapornica res polagoma navzdol, a na koncu udari s silovito silo po podpornem steburu.

Vprašati se mora torej, koliko nesreč in poškodovanj se mora zgoditi, predno na pristojnem mestu uvidijo, da je tako zapiranje iz daljave pri cestah, ki imajo velikanski promet, nedopustno in naravnost nevarno?

Stavimo torej vprašanje:

Ali hoče njega ekscelenca to zadevo c. kr. železniškemu ministrstvu predložiti, da isto to stvar natančneje pregleda ter potem končno splošni želji ljudstva ugodi ter te zapornice, ki so predmet tolike jeze in bile že tudi parkrat zlomljene, odpravi ter iste zamenja z ročnimi zapornicami?

Gradec, dne 14. oktobra 1904.

Vsi slovenski poslanci.

Belgrajski kraljevi dnevi.

II.

Še dandanašnji ti to živo kaže belgrajska trdnjava. Večji del te trdnjave je seveda spremenjen v krasen park, ki je najbolj priljubljeno šetališče belgrajske gospode, a za tem parkom se vzdigujejo vikoki zidovi in nasipi; številna trdna železna vrata, rovi, ozki mostovi, stolpi in iz številnih strelnic preteči topovi te spominjajo na nedavne čase turških bojev. Še dandanes stražijo na gosto noč in dan straže nasipe, katere kaznjenci neprenehoma utrjujejo in popravljajo. Na nizkih nasipih pa ležijo stari topovi vseh tipov, modelov in velikosti, še iz turških bojev, med njimi nekateri krasni komadi. Nekdaj so raz trdnjavinega zidovja obvladali Savine in Donavine bregove, danes so le še dekoracije kakor tudi številne topovske krogle, ki so naložene v piramidah po trdnjavi in po parku. A kakor se obrneš, ti zijejo grozeče nasproti moderni topovi, dokaz, da so sicer stari časi minuli, a da je trdnjava tudi dandanašnji še važna. Po solnčnem zahodu ne sme nihče niti v trdnjavo niti iz nje. Kraj se imenuje Kalimegdan.

In v tem mestu, v katerem se je prelilo toliko krvi, nad katerim se je razpočilo toliko

krogelj, na kojega nasipih je plapolalo toliko različnih praporov, v tem mestu živi danes mirno ljudstvo. Nič ne spominja na tragedijo, ki se je tu vršila lani, ki je za vedno uničila dinastijo, katera je prizadela deželi toliko zlega in nemira, katera ji je podarila samo enega blagega vladarja: kneza Mihajla, ki je ljudstvu še dandanes v blagem spominu. Pred poslopjem „Uprave fondove“ mu je postavljen krasen spomenik. Srbsko ljudstvo je zelo hvaležno in se blagrujoče spominja mož in vladarjev, kateri so mu hoteli dobro in mu darovali svoje moči. Dežela in mesto sta sedaj mirna, ni več sledu viharjev, ki so še pred kratkim tod besneli, zaupajoče zre ljudstvo na dinastijo Karagjorgjevičev, katero je znova poklicala na prestol. Obrenovičev, Aleksandra se nihče ne spominja, nihče ne izusti njegovega imena, in ako ga izgovori, tedaj zaničuječe.

Neka dama mi je pravila o noči 11. junija 1903 sledeče: „Vse se je godilo povsem mirno. Kraljevska dvojica je bila do polnoči v koncertu in se vrnila v (stari) konak. Ob drugi uri po polnoči so vstopili častniki v konak. Ko kralj izjave, da se odpove prestolu, ni hotel podpisati, ustrelili so njega in kraljico ter njena brata, katerih starejši je imel biti drugo jutro proklamiran prestolonaslednikom. Da bi bili kralja ali kraljico vrgli raz okno, je laž. Ob četrti uri je bilo vse končano. Mi smo zvedeli o činu še le zjutraj. Ljudstvo je ostalo mirno, nikjer razburjenja, da niti iznenadenja. Mi vsi smo čakali instinktivno na to kot na nekaj naravnega, potrebnega, kar je moralo priti; vse se je razveselilo novih boljših časov. Seveda je kraljev umor žalostno sredstvo; a bila je edina pomoč, da rešimo državo še večjega zla. In ali ne nahajate v zgodovini malone vsake evropske države enakih činov, ali ne slave onih, ki so jih izvršili, kot junake, osvoboditelje?“ Značilna za umorjeno kraljico je sledeča anekdota: Ko so ji po njeni zaroki s kraljem ponujali visoko svoto denarja, ako zapusti Srbijo, je odgovorila: „Jaz hočem biti kraljica in najsibo le tri dni, naj stane, kar hoče.“

Tragedija je sedaj končana, spomin nanjo je mrtev. Ponosno se dviga kupola novega konaka, in kjer je stal stari, se razprostira krasen vrt. Kraljeva dvojica pa počiva pozabljena v pokopališčni cerkvi sv. Marka. Mala tiha cerkevica je to; priprostim lesenim tlom se ne pozna, da krijejo kraljevo rakev. Nobenega znaka, nobenega okraska, samo ob steni stojita dva priprosta, da, skromna pločevinasta križa z napisom: „Aleksander Obrenovič“ in „Dragina Obrenovič“. Samoten in tih je kraj, skozi žolteče listje visokih dreves zreš na slavnostno okrašeni Beligrad. Srb se pripravlja z radostnim navdušenjem, da obhaja slavnost novega kralja, kateremu klije iz naroda najlepši cvet: splošna priljubljenost in simpatija. Nikjer nezaupnosti, nikjer dvoma; s svojim modrim,

lesketali ste se dve svitli solzi v očeh obeh in z roko v roki sta zapuščala vrt...

Čuj!... Tam nekje v grmu je zagostolel slavec. Njegov glas je zvenel sedaj mogočno, kakor veličastni slavospev, sedaj pojemal turobno in zopet naraščal. Ali je mar tudi on peval o izgubljeni pa zopet najdeni sreči?... Morda!...

* * *

Na vaškem vodnjaku so pa regljali jeziki.

— Zopet sta se sprijaznila, lej, lej, kdo bi si mislil, godrnjala je Uršika. — Mislila sem, da se ta ošabnica ne bo mogla več ponašati, sedaj se pa sprijaznita.

— Ko se je pripeljal, je letel najprej tja. Gostija bo, govorila je dekla Tončka.

— Kako smo neumne, reče Godrnjačeva Micika. — Kaj nas to tako skrbi, ko pa ne moremo nič napraviti. Pustimo ju!

— Jaz ne morem gledati te punice, vzkripela je Micika. — Pa, da bi bila še kaj prida. Saj smo videle na angeljsko nedeljo. Seveda, ker se mu je vedno nastavljala in jokala za njim, da že nima več solzá, lahko premoti vsakega.

Tončki pa je bilo že tudi dovolj tega obrekovanja.

— Kar se tiče plesa na angeljsko nedeljo ni bilo tako hudo, kakor si ti slikala. Da bi pa Milica hodila za Stanislavom, pa tudi ni res, oporeka Tončka.

— Seveda, le zagovarjaj jo, ker bo kmalu tvoja gospodinja.

— In jaz bom pa njena dekla, ter si bom pri nji zaslužila več kruha, kakor pa, da jo tebi na ljubo grajam.

Znabiti bi prišlo do kakega razpora, ko bi ne prišla Cenčeva Ivanka in vprašala:

— Ti Tončka ali je res Stanislav doma?

— Res, res in še gostijo bomo imeli. Ta punica ima pa v resnici srečo, odgovorila je Uršika mesto Tončke in lice ji je zelenelo od zavisti.

— Pošteno deklo dobi vsaka ženina. Uršika nikaar ji ne zavida, reče Ivanka ter zajame vodo. Ona je pridna, on pa tudi ni napačen.

— Ta bi lahko dobil boljšo, ne ravno to Boštjanovo.

— Misliš tebe, ni res? Tebi tako ni nikdo po godu in obrekuješ, na kogar prej misliš. Kaj sem ti pa jaz na potu, da me ne pustiš pri miru. Prej sem te še nekoliko obrajtala, sedaj pa te imam dovolj.

Dosegla je, kar je hotela. Odkar je Ivanka v oklici, ima ta Uršika toliko govorice o njej in njenem, da ji že vse preseda. Sedaj ji je vrnila.

— Saj se še pri tebi tudi ne vé, kako bo, kričala je za njo Uršika.

— Ti in tvoj jezik nama ne bo kalil sreče, odvrne še Ivanka ter odide naprej

Uršika je še kričala nekaj časa za njo in ni pazila, da ji gleda mesec naravnost v obraz in tuhta, kako bi se z majhnimi stroški dal popraviti potrti plot, da bi jezik ne silil tako na svitlo. V jezi pozabi človek na vse. Ti radovedni in hudomušni mesec...

Ker so se jele oglašati na bližnjem travniku, ki je bil nekoliko močvirnat, žabe, ter začele regljati tako, da človek že ni svojega glasu več slišal, odšla je tudi Uršika domov, huduje se nad žabami in celim svetom. Najbolj jo je jezilo, da bo Milica vendarle dobila Stanislava, vkljub vsem njenim izmišljotinam.

Gostija še to pôt ni bila pri Slivarju, pač pa so za leto in dan grmeli topiči, da so zajci mislili, sodnji dan je. V cerkvi so pa mogočno bučale orglje in spremljale glasove pevcev v veličastno harmonijo.

Pred Bogom ona z ljubim zdaj,
si z desno v desno sega;
prisega sveta: „vekomaj“,
že prsi ji razgreva.

Zakon njun je pa blagoslovljen, blagoslovljen že od preliti solzá, ker razpršili so se oblaki, ki so grozili raztrgati srečo obeh src. Vendar prava ljubezen je dolgo... iskala s solzami in tugo zgubljeno srečo in jo končno tudi našla.

In Uršika? bo vprašal morda kdo. Opravljala in obrekovala je naprej, kakor je bila vajena, dokler ji ni za vselej smrt zavezala jezika.

priprostim, da, prisrčnim nastopom pridobil si je Peter ljudstvo. Kar pišejo nemški listi o zarotah, o nezadovoljstvu itd., je tendenciozna laž, to smo opazili v Belemgradu o najrazličnejših prilikah, kakor so tudi poročila o kronanjskih stavnostih nizkotna zavijanja. Seveda veljajo tudi o kralju Petru Frenssenove besede iz glasovitega „Jörn Uhla“, da so papirnate krone, s kojimi igra deca, edine, ki morejo res osrečiti in zato edino prave, a marsikak evropski vladar ga lahko zavida zbog navdušene ljubezni, katero mu goji srbski narod, ki zre s priprostim, toda odkritosrčnim spoštovanjem na vnuka slavnega junaka Karagorgija osvoboditelja. Ravno ta priprosta, prisrčna udanost, ki je prosta vseh vnanjosti odgovarja značaju srbskega naroda. Srb je miren, uljuden, prijazen in odkritosrčen, srbski kmet je sila inteligenten in čeden.

Priprost kakor narod je tudi njegov kralj. Sam ali pa s pribočnikom se sprehaja po mestu, ogovarja tega in onega. Kraljeva postava je prikupljiva, izraz na obličju odkrit, oči, krog katerih plava nekak fin ironičen smehljaj, prijazne. Močen orlov nos ne moti prav nič simpatičnega utisa. Lasje so mu močno osiveli, telo mu je šibkejše kakor je soditi iz slik. Na ulici neprestano pozdravlja na desno in levo; kadar pride v gledišče, stopi v ospredje lože, se prikloni, še predno ga ljudstvo opazi in sede med burnim odobravanjem in pozdravljanjem zbranega občinstva, natakne si naočnik in čita spored; tudi odobrava rad dobri igri. Ker je kadilec, zapusti včasih ložo; tudi ima v svojem vozu ob strani pritrjeni srebrni posodici za pepel, tobačnice in užigalice.

Celjske in štaj. novice.

— Slovenske stavbe v Celju zabranjevati je znano načelo gospodujočih Celjanov. Vsem je v spominu, kako dolgo je trajal boj za stavbeno dovoljenje „Narodnega doma“. Zadnje spomlad je posojilnica predložila od ljubljanskega mestnega inženirja g. Kocha izdelani načrt za novo hišo ob graški, kovaški in krožni cesti. Meseca sušca bil prvi „navod“ in zahtevali so mestni odposlanci samo neznatno premembo načrta, ki se je takoj izvršila, pa — rešitve ni bilo. Na 11. julija so določili drug „ogled“ in potem stavbo po od njih samih zahtevani predružačbi načrta prepovedali. Proti temu se je vložil rekurz in pritožba na namestništvo v Gradcu in ta c. kr. deželna vlada, katero vodi excel. grof Clary, ki je obljubil ob nastopu svojega mesta „ekspeditivno“ (naglo) reševanje poslov, čez 2 1/2, reci dva in pol meseca, še ni rešila pritožbe! Mestni odbor pa se izgovarja, da ne more rešiti rekurza, dokler namestništvo pritožbe ne reši. — Tako se nam godi pod „ekspeditivnim“ namestnikom, pod katerim se je tudi „založil“ svoj čas rekurz okoliške občine celjske zoper prepoved stavbe brvi čez Savinjo pri „Grenadirbirtu“. Za stavbinske reči je še posebej v postavi ukazano nagel postopek! V Gradcu so pa rekli, da so „ekspeditivni“, — v resnici pa so neodpustljivo počasni.

— Celje in povodenj. Dne 11. in 12. t. m. smo imeli precej hudo povodenj. — Savinja je deloma izstopila in postrašila prebivalce v mnogih hišah na levem bregu nad Celjem. Sicer jim še ni tekla v hišo, in tista kuharica letos, ko je vstala zjutraj iz postelje, ni stopila do pazduhe v vodo namesto na svojo podnožno preprogo, kakor meseca junija predlanskega leta; kajti Bog je zopet, kakor za Celje že tisočkrat, bil usmiljen s Savinjsko dolino in s Celjem ter je dal med tem, ko je tukaj najhuje deževalo, snežiti gori v Solčavskih planinah, tako da je glavni del vode stal zmrznjen gori — za čas, kadar bo suša in bo tiste vode bolj treba, kakor zdaj. Vidi se pa da je ravno ta sreča, da začne večinoma v višinah snežiti, kadar pri nas najhuje lije, napravila vlado brezskrbno glede Celja. Akoravno pa je predlanskim meseca junija tista povodenj bila najhuja v zadnjih 30—40 letih ter bi mogla zdramiti merodajne kroge, da bi takoj resno šli na delo za regulacijo Savinje in za druge neobhodno potrebne poprave, se zopet nič ni zgodilo. Sicer pa je že nekaj časa meril neki inženir Steinbach po Savinji navzgor in nizdol, pa vse je zopet zaspalo, in vendar je predlanskim voda tekla nad koleno

visoko po Gizelinih ulicah in Karolinski cesti in tudi po državni cesti in raznih drugih ulicah je le manjkalo nekaj centimetrov, da ni tekla skozi vse ulice po Celju. Seveda je obenem bilo poplavljenjo Gaberje tudi ob obalah Voglajne in škode se je neizmerno zgodilo; ljudje so se morali reševati, čuvati hiše itd. — Neko nemarnost smo pa čisto posebej zopet opazovali in to je neizmerno nevaren in škodljiv vpliv mosta, ki gre čez cesto pred Celjem pri Tratnikovi parni kopeli čez potok Sušico. Ta most je obokan in sicer je luknja pod obokom jako majhna. Dva dni pa je bila Sušica višja kakor most in je preplavila celo prejšnjo vojaško vežbališče; videlo se je, da ni mogla voda skoz luknjo, in da se je na debelem zidovju tega mosta ustavljala in se razlila v cestni jarek proti Celju. Če bi voda le še za nekaj centimetrov narasla, bi neizmerno mnogo vode moralo zaostati pred mostom in se razprostreti na državni cesti proti Celju vedno više, čim dalje bi trajal vodni pritisk. Vidi se, da je nepopisljiv greh, in vnebovpijoča brezbriznost, da se ta dosti prenizki in smešno debeli kameniti most že vendar enkrat ne odstrani in da se ne zviša most ali pa iz železa ali še bolje iz betona naredi nov vodoravni most, kakor je okrajni zastop že toliko enakih krasnih in popolnoma trpežnih mostov izdelal v celjskem okraju. Okrajni zastop je že pred 20 leti in prej in od zdaj naprej mnogokrat opominjal vlado, naj vendar enkrat ta most predela, da bo voda mogla brez zavir odteči. Pred 20 leti je vlada tudi izdelala projekt in predložila okrajnemu zastopu, pa kakšen je bil ta projekt! Stroški so se računili za ta most na okoli 2500 gld. Zahtevalo se pa je, da od tega denarja nekaj dá dežela, največ pa okrajni zastop celjski in mesto Celje, takoda bi na državo prišlo po proračunu le 211 gld. — Okrajni zastop pa je povdarjal, da mora vedno tista oblast, ki vzdržuje ceste, vzdrževati tudi svoje mostove v primernem stanju. Ta most gre čez državno cesto, tedaj naj vlada dá napraviti ta novi most, saj mora tudi okraj po vseh svojih okrajnih cestah brez vse vladne podpore graditi in vzdrževati toliko mostov, ravno tako tudi občine; zakaj pa bi potem okraj gradil novi jako potreben most za državo? Takrat se je poročevalc g. dr. Serbec v ogorčenju izrazil, da po proračunu namerava vlada došteti le 211 gld., te pa še lahko pri zidanju v svoji režiji prišteje, tako da bo na konec menda še nekaj dobička imela iz te svoje zgradbe. Tako, kakor je okrajni zastop storil, je tudi celjski mestni zastop odklonil zidati ta most na svoje stroške, pa obadva zastopa sta takrat prosila vlado, naj ta nujno potrebni most da zidati na lastne stroške. Kakor rečeno, do današnjega dne se od strani vlade nikdo ni ganil. Ta nevarni most iz silno stare dobe je še vedno tu, in je tudi pri zadnji povodnji kazal, kako pomanjkljiv je in koliko nezgode in škode bi prišlo, ako bi voda bila še nekoliko narasla. Čudili smo se tudi ob dneih povodnji, da nismo videli nobenega stavbinskega uradnika od c. kr. glavarstva pri objektih, da bi opazoval, kako voda dela. Vendar upamo, da je kateri pristojni uradnik to opazoval in da je potem tudi pošteno zapisal svoje opazke, kakor smo mi, in da jih bo tudi poročal navzgor! Mi pa opozarjamo naše vrle poslance zdaj najprej na ta nesrečni most. Naj se zahteva, da država takoj tam napravi drug primeren most, stoz katerega bo voda tudi ob hudi povodnji odtekala. Saj ve okrajni zastop celjski o tem dosti povdati, kako je vlada stroga pri zidanju vsakega novega mosta, da mora most višje ležati, kakor pride najvišja voda pri povodnji in vendar okrajne ceste nimajo tako velike važnosti, kakor državna cesta tik večjega mesta, kakor v Celju. Že večkrat smo opazili, da se da natanko dokazati, da pri povodnji voda dosti višje stoji, ker se pri nedostatnem mostu ustavlja zaradi pomanjkanja odtoka; za doično škodo in za eventualno nesrečo je država in vladni organi na vsak način po vseh postavah odgovorna. Seveda je tudi neobhodno potrebna regulacija Savinje pri Celju, da ne bo tekla še dolgo v tako plitvi strugi; vendar vprašanje tega mosta ni v zvezi z regulacijo, in naj poslanci nič ne poslušajo, če bi se izgovarjala vlada, da se morajo skupaj regulirati; kajti državna cesta bo gotovo ostala na tem mestu, Ložnica bo tudi tekla po isti strugi; zato pa mora tukaj na vsak način biti visok in votel most pred regulacijo Savinje avno tako kakor

po regulaciji. — Od druge strani smo prejeli naslednji dopis: Modrost celjskih mestnih očetov se je pokazala tudi ob tej povodnji. Na „otoku“, zahodno od stare velike kasarne je imela prej voda dosti prostora raztekati se. Zdaj so tam nasuli cesto do vil ob Savinji (v „Nove Benetke“) in napravili zapadno od nje kvadrat obsut s cestami, v katerem naj bi stala nova protestantska cerkev. Vsi ti cestni nasipi so zavirali odtok in pritiskali vodo proti hišam ob državni cesti. Odprtina novega mostu čez Sušnico nad Zamorcem se je pokazala veliko preozka za pretekanje tolike vode. Ako nastane zopet povodenj, kakor leta 1901, mora priti voda v sredo mesta, ker se po „Otoku“ ne bo mogla raztekati.

— Frankfurtarske cunje, katere so celjski nemčurji pobrali iz svojega gnezda in s katerimi so nastlali avstrijskemu pesniku Seidlu, da proslave njegov spomin, še vedno vise raz slavnostne plošče. To izzivajoče obešanje prusaških trakov je znak celjskega nemštva. Vidijo, da se pogreza njihova ladja, in na vse kriplje se trudijo, da pokažejo vsemu svetu, da je Celje „deutsch“ in da leži blizu Berolina. Njihov „heul“ in kameleonske nemške barve naj trobijo v svet, da imajo še oblast v rokah celjski renegati. Brez korenin je njihov hrast in telebil bo v prepad brez sadu in brez sledu. Samo na zunaj še lahko pokažete, vi hrabri želodožeri, svojo moč, a od znotraj ste otlji. Pomislite, da oni, ki je res mogočen gospodar, ki se zaveda svoje oblasti, ne bo kričal in se bahal, temveč da to stori samo oni, katerega je strah in se hoče ojunačiti sam s svojimi besedami. In takšni ste vi, to kaže vaše počenjanje. Vaša otroška zabitost ne izziva Slovencev, a ubogi Seidl, kojega ste našemarili kot dvornega norca s pisanimi cunjami, se nam smili. Primaruha, gotovo bi najrajši pobegnil raz steno, da ne vidi vaše neumnosti in glupe ošabnosti. Zdaj imamo temne noči, pokličite policaje, naj se postavijo na stražo, drugače jo bo Seidl popihal, čeprav je kamenit in mrzel. Pokličite!

— Orgljarska šola v Celju. Pred nekaj leti smo bili na deželi v cerkveni glasbi jako slabi. Manjkalo nam je moči. Družba sv. Mohorja je sicer izdala svojo „Cecilijo“, a kaj pomaga, če ni organistov, ki bi razumeli cerkveno glasbo. Ustanovila se je pred nekaj leti v Celju orgljarska šola pod spretnim vodstvom celjskega mestnega organista g. Bervarja, koje namen je vzgojiti učence za prave učitelje in gojitelje cerkvenega petja. V teku par let je dosegla ta šola mnogo uspehov. Ne samo, da so gospodje, ki so dovršili celjsko orgljarsko šolo, zmožni voditi pravilno cerkveno petje, uglobili so se sami toli v cerkveno glasbo, da nam na tem polju proizvajajo lastna glasbena dela. — Omeniti hočemo pri tej priložnosti enega učenca, g. Iv. Ocvirka, organista v Št. Jurju ob južni železnici. Nedavno je izšlo v zalogi Blasnikovih nasl. v Ljubljani petero njegovih mašnih pesmi (cena 1 K 50 vin.). Skladbe so vsled gladke melodije, priproste harmonizacije in pravilne deklamacije v besedilu lepe in praktične; posebno nam ugaja 4. številka, v katere sredini je diatoničen solo med tenorjem in basom jako pogojen, in ga zatem povzameta sopran in alt. — V isti založbi so izšli tudi njegovi „Nageljni“; — 11 narodnih napevov za možke in mešane zборе. Napevi so res narodnega duha, ne zahtevajo bogve kakih moči in so torej jako pripravi za začetne možke in mešane zборе.

— Gospod Lenko ima na vsak način privilegij na Velenjski železnici. V nedeljo, dne 16. t. m. se je imenovani „derehtar“ peljal proti Celju z dvema človekoma in predno se je zopet vlak ustavil pred distančnim signalom, je izjavil Lenko: „Jetzt werde ich hier aussteigen, trotzdem dass die „Domovina“ die Herrn von der Bahn aufgefordert hat, sie sollen mich strafen.“ (Zdaj tukaj izstopim, vkljub temu, da je „Domovina“ železniške uradnike pozvala, naj me kaznujejo.) To so njegove besede. Človek se ne more dovolj načuditi, kako je to mogoče, da se tako greši proti pravilom „železniškega prometnega reda“, ki so pisani za vse in ne poznajo niti najmanjših izjem. V Savinjski dolini imamo opraviti ali z resnim državnim prometom, ali pa z lokalno železnico iz „Flieg. Blätter“, ki je predmet slanim šalim in dovtipom. Če je prvo, takrat mora železniška uprava delati z

vsemi sredstvi na to, da se nikdo, ne Lenko, ne kdo drugi, ne pregreši proti paragrafom, ki stoje dovolj jasno pisani v „Eisenbahnbetriebs Ordnung“.

— **Omika celjske nemške dece** je vsakemu, ki je le parkrat že bil v mestu, dovolj znana. Kadar se vsuje drobnjad iz prostorov nemške deške šole, takrat ti vpije, hajla, se pretepa, oblaja vse, kar je slovenskega, in tuli v svoji blaženi celjski nemščini, kakor: Tu si hann, (tepi ga), ber bas, bon bet bol boar sein (kdo ve, če bo res) itd. Nedavno je par takih pobalničkov našlo blizu nemškega teatra crknjeno miš. Metali so jo drug drugemu v obraz in vpili, da je šlo človeku skozi ušesa. Nato pride mimo priletna slovenska ženska. Halo, to je bilo pa njim kakor nalašč! „Tuma si šmeisn die krepačate Maus in d' bindiše babn!“ — in v trenutku ji je priletela v hrbet. Žena se obrne in jo naglo in tiho zavije v prvo ulico. — Kaj tacega bi naj storili dečki iz slovenske ljudske šole! To bi bil „Zetter in Mordio“ med nemškutarskimi cmokavzarji. Tu si pogledjte, slavni gospodje, kakšne sadove rodi vaša nemška šola. — Da res je, jabolko ne pade daleč od drevesa!

— **Ruski kružok.** V pondeljek, dne 17. t. m. se je začel poduk ruskega jezika za bivše člane kružoka. Ako bi se prijavilo zadostno število oseb, želečih začeti učiti se ruski jezik, vršil bi se za iste vsak teden enkrat ob dogovorjenem dnevu posebej poduk. Eventuelne prijave za začetni tečaj sprejema trgovina Hribarjeva.

— **Himen.** Poročil se je na Dobrni pri Celju g. dr. Ljud. Filipič, odvetnik v Celju, z blagorodno gospo Ano Kern-ovo roj. Sima.

— **Izžrebanje porotnikov za jesensko zasedanje v Celju.** Glavni porotniki: K. Teppei, lesni trgovec v Celju; K. Rebul, lekarnar v Slov. Gradcu; Fr. Ropan, posestnik na Lubečni; Z. Rudl, občinski predstojnik v Starem trgu; Fr. Četin, posestnik v Selih; Andr. Sutter, posestnik v Konjicah; Jož. Balon, posestnik v Starivesi; Alb. Pauscher, usnjari pri sv. Duhu blizu Loč; A. Kocuvan, trgovec v Šoštanj; F. Tekautz, pekovski mojster v Štorah; O. Reitter, trgovec v Slov. Gradcu; A. Cepl, posestnik v Šmarjeti; A. Strojnik, posestnik v Mislinjah; J. Vrečko, trgovec v Gornji Sušici; J. Forte, mesar v Loki; K. Henke, gostilničar v Misu ob Dravi; A. Šribar, gostilničar v Dobertešnjavasi; A. Seic, kovač v Žalcu; K. Feršig, posestnik v Rogatcu; H. Ratej, gostilničar v Vojniku; K. del Cott, milar v Brežicah; Z. Schescherko, trgovec na Planini; J. Prögelhof, založnik pive v Celju; K. Mörtl, sladničar v Celju; K. Terglav, posestnik v Gornjih Grušovljah; F. Pototschnig, usnjari v Slov. Gradcu; J. Kožuh, posestnik v Škofji vasi; F. Kristan, posestnik v Lehnu; Mart. Goršek, posestnik Šoštanj; M. Karnovšek, posestnik v Št. Petru v Savinjski dolini; Fr. Virant, posestnik v Žalcu; J. Sulčič, trgovec v Velikih Širjah; A. Kirchbaum, posestnik v Konjicah; F. Varlec, trgovec v Brežicah; dr. A. Schirmann, zdravnik v Rajhenburgu; J. Presker, posestnik v Loškem bregu. Nadomestni porotniki: A. Sonnberger, lončar; J. Matič, trgovec; A. Seutschnig, mesar; in P. Dergane, ekonom — vsi v Celju; K. Špes, posestnik v Začretu; F. Mosman, trgovec; J. Strohmayer, urar in F. Wilcher, privatnik v Celju; A. Vengust, posestnik na Lubečni.

— **Trgovcem in obrtnikom.** „Hrvatsko društvo za namestitev učencev za obrt in trgovino v Zagrebu“ javlja vsem obrtnikom in trgovcem, da se je zadostno število učencev pri imenovanem društvu oglasilo. Kdor g. trgovcev ali obrtnikov želi dobiti učenca, naj to javi po dopisnici društvu v Zagreb. Oglašeni učenci so zdravi in močni ter od 14—16 let stari, večjidel doma iz Dalmacije, Istre, Like in Zagorja. Učenci potujejo na društvene stroške.

— **Sv. Krištof nad Laškem.** Prihodnji četrtek, t. j. 20. oktobra se vrše volitve v naši občini. Prvi razred se nahaja sedaj v nemških rokah, a tudi v ostalih dveh razredih niso dovolj odločni možje, ki bi znali varovati čast naše slovenske občine pred nemškim uplivom. In tako je prišlo, da se v naši občini vse tako suče, kakor odloči par nemških odbornikov. Dokaz: Že nekaj let se sestavljajo vse vloge edino v nemškem jeziku! Ali ni to sramota za popolnoma slovensko občino?! Pridite torej ta dan vsi na volišče, ki imate še svoj narodni ponos slovenski in volite može, kateri vam bodo nasvetovani od

narodnega volilnega odbora. Ne pustimo se več od par nemčurjev za nos voditi in vrzimo jih iz odbora. Sedaj je čas in prilika zato. Ako pa to priliko zamudimo, prodali smo zopet za dolga tri leta našo občino nemčurjem. Do tega pa Bog ne daj, da bi prišlo!

— **Iz Mozirja.** V našem nekdanjem vrolo narodnem, da sokolskem trgu narodna zavest od dne do dne gineva. Par trgovskih tvrdek, navidezno še slovenskih se je spozabilo tako daleč, da greje in spravlja v svet ono grdo ptujsko „kroto“. Pa ko bi jo obdržali sami za se, ko bi sami uživali njen „gift“, bi molčali. Vsak pozna svoj želodec in ve, kaj mu ugaja. Naj torej sami čitajo, kar se jim ljubi, a to pa prosimo, naj puste naše ljudi pri miru s Štajercem. Mi ne maramo zanj, kakor tudi za take ljudi ne, ki ga razširjajo. Še enkrat gospodje — berite Šajerca, če hočete le sami, nas pa pustite na miru, če ne, bomo mi vas, kar pa vam ne bo v korist.

— **Kobila je ubila** pri Lavriču na Frankolovem Jurija Stebleta p. d. Brenkeca, nekdanjega posestnika iz Zreč, v četrtek 13. t. m. nekoliko pred mrakom. Tam si je naročil voz, da bi se odpeljal domov. V hlevu pa je pred odhodom hotel sam kobilici zavezati rep, ker je bilo grdo vreme. A živinče je še mlado, udarilo je in zadelo nesrečneža s tako silo v trebuh, da je takoj izdihnil. Komaj 36 letni mož je zapustil ubogo ženo s tremi majhnimi otroci.

— **Iz Kozjega.** Podpisani Josip Gorišek, kot pisec inkriminiranega članka v „Domovini“ št. 39 t. l. izjavljam, da nisem imel namena žaliti g. Čizmeke, ter prekličem dotične obdolžitve, ker sem po boljši informaciji prišel do prepričanja, da niso bila resnična.

Kozje, dne 15. oktobra 1904.

Jos. Gorišek.

— **Znani Drevenschegg, — ki je pital „giftno kroto“** je sedaj v ptujskem „D. Heim“ in sicer na stroške župana Orniga, ki se najbrže boji, da bi mu znal Dr. enako zapiskati kakor g. Križman. V svoji pijanosti je Dr. v neki tukajšnji gostilni izbleknil, da piše za „Štajerca“ in da je napravil že neko prav mično pesmico o dr. Brumnu in njegovem zaporu. Kazal je tudi ondi nek že skoraj dogotovljen članek o Križmanu. Pri regulaciji Pesnice, kjer je bil pred kratkim časom uslužben, so ga spodili in zdaj se je klatil po Halozah. Ornig se ga strašno boji, drugače bi ga ne sprejel.

— **Nova cerkev pri Ptuj.** V nedeljo, dne 9. oktobra je v kljub jako slabemu vremenu došel k nam potovalni učitelj g. Iv. Belé ter podajal v gostilni g. J. Mavčič-a precejšnji množici zbranih mož in mladeničev kaj važne črtice o raznih priporočljivih vrstah jabolk. Opisal jim je tudi prav poljudno način umnega izkoriščanja sadja za hranitev in za dobavo sadjevca. Pri koncu pa jim je priporočal, naj skrbe v bodoče, da pravočasno škrope v vinogradih, kakor hitro se pokaže bolezen in naj ne čakajo na običajne obroke, kakor letos. Množica je sledila vsemu podavanju z vidnim zanimanjem in je bila gospodu za podane koristne črtice prav hvaležna. Želeti je, da navzoči to, kar so čuli, tudi ma'ljivo izkoriščajo zase ter še druge poduča. Pri tem bode vedno manj bede in se bodo vmili počasi tudi k nam boljši časi.

— **Utopljenec.** Sv. Marko pri Ptuj: V torek, 11. t. m. je J. Vrabelj, žeblar v Zabovcih, iskaje po Dravi drv, našel utopljenca, katerega so pogrebci prenesli na pokopališče k Sv. Marku. Utopljenec je sin podžupana Kaiserja iz Ptuja. Drava je obrežnim prebivalcem v velik strah. Čez noč naraste in postane ta'lo divja, da je ni opisati. Če hodiš ob obrežju, vidiš same nesreče in škode. 12. t. m. ti je prišumel: kar s centi krme in sežnji drv. Seveda tudi obrežju ne prizanaša. Ravno tako ga trga, kakor 40dnevno deževje plazove z gora.

Deželni zbor štajerski.

V petkovi sej so bili izvoljeni v vinorejski odsek med drugimi tudi dr. Jurtela, dr. Ploj in Kočevar. — Poslanec Roš je utemeljeval svoj predlog o ustanovitvi slovenske meščanske šole v Trbovljah. Povdarjal je, da je trboveljska občina četrta med največjimi občinami v dežel. Prebivalstvo je predvsem industrijalno, zato potrebuje tudi višje šole že zato,

da skrbi za potrebne izobražene rudarske delavce. Tudi davčni prispevki dajo občini pravico, da sme od dežele, katera ji doslej ni dala ničesar, zahtevati šolo. Predlog se glasi: „V občini Trbovlje je ustanoviti trirazredno meščansko šolo s slovenskim učnim jezikom, na kateri se naj nemščina uči kot obvezen predmet“. Predlog se je izročil šolskemu odseku. — Posl. Kern je utemeljeval svoj predlog, naj se deluje na vlado, da spremeni § 75. drž. šol. zakona ter se prepusti deželnim zastopom pravica odrediti potrebne spremembe nekaterih naredb naučne uprave. Zlasti je grajal, da je po mestih osemletna šolska obveznost, na deželi pa pravzaprav le šestletna, ker se učenci poleti oproščajo. Izjavil je, da bo njegova stranka vedno zoper to nesrečno poletno oproščanje in da zahteva, naj se zadnji dve šolski leti nadomestita. Predlog so po kratki debati izročili naučnemu odseku. — Občini Povejski vrh v konjiškem sodnem okraju se dovoli pobiranje 125%, občini Št. Lorenc nad Mariborom 125%, občini Kumen 120% in občini Sv. Kungeta v konjiškem sodnem okraju 200% občinske doklade. — Posl. dr. Dečko in tovariši stavijo interpelacijo na namestnika zaradi železniškega prelaza na progi Celje-Velenje. — Posl. baron Rokitsansky je predlagal, naj se prepove uvažati živino iz balkanskih držav v Avstrijo.

Društveno gibanje.

— **„Bralno društvo“** v Laškem trgu priredi dne 23. oktobra t. l. v dvorani delniške pivovarne § 11 na Laškem gledališko predstavo. Garibaldi. Gluma v 1 dejanju, spisal Julij Rosen. Bob (krapci) iz Kranja. Veseloigra v 1 dejanju s petjem. Poslovenjeno po češkem. Vstopnina: Sedeži I. in II. vrste 1 K 20 v, od III. do VI. vrste 80 v, ostali sedeži 50 v, stojišče 20 v. Začetek ob 4. uri popoldne. Med predstavo poje moški zbor bralnega društva.

— **Vabilo na redni občni zbor „Zveze slovenskih prostovoljnih gasilnih društev za Spodnje Štajersko“** ki se vrši dne 30. oktobra t. l. dopoldne ob 3. uri v Žalcu, dvorana gostilne g. Franc Virant-a. Dnevni red: 1. Pozdrav zborovalcev; 2. poročilo tajnika; 3. poročilo blagajnika; 4. volitev načelnštva (§ 15 zveznih pravil); 5. volitev zastopnika v deželni odbor; 6. določitev kraja za prihodno skupščino; 7. predlogi in naveti. Vsa v Zvezi stoječa društva se opozarjajo na § 14 točke 2 in 3, zveznih pravil, da se zborovanja gotovo udeležijo. K zborovanju se vabijo tudi drugi tovariši tem bolj, ker se bodo vršile skupne vaje ognjegasnega okraja Žalec. K zborovanju se pride v društveni opravi. Opomba: Popoldne ob 2. uri vrši se javna vaja z orodjem ognjegasilnega okraja Žalec, pri katerem so štiri društva.

Žalec, dne 16. oktobra 1904.

Ivan Kač, tajnik. I. Voh, podnačelnik.

— **„Ženska podružnica sv. Cirila in Metod“** pri Sv. Jurju ob j. z. ima 23. t. m. t. j. v nedeljo po večernicah v gostilni g. R. Doboviška svoj redni občni zbor s srečolovom, tamburanjem in petjem.

— **Bralno društvo za ljutomersko okolico** priredi v nedeljo, dne 23. oktobra t. l. ob 6. uri zvečer tombolo v gostilni g. Ivana Vaupotič-a v Ljutomeru. K obilni vdeležbi vljudno vabi odbor.

— **Učiteljsko društvo za ptujski okraj** zboruje v četrtek, dne 3. novembra 1904 ob pol 11. uri dopoldne v okoliški šoli po naslednjem dnevnem redu: Došli dopisi. Naznanila predsedstva. Nekaj migljajev iz računstva, govori I. Kaukler. Naveti. K obilni udeležbi najvljudneje vabi odbor.

— **Slovensko politično društvo s sedežem v Ptuj** si je izvolilo pri glavnem zboru predsednikom g. prof. J. Zelenik, podpredsednikom g. dr. T. Horvat, odvetnika, blagajnikom g. dr. F. Jurtela, odvetnika, tajnikom g. M. Lorber, odvet. solicator, vsi v Ptuj, odbornikom č. g. A. Šuto, župnika pri Sv. Marjeti, g. dr. A. Gregorec, zdravnik v Ptuj, g. M. Brenčič, veleposestnik in tovarnar v Žabjeku pri Ptuj, namestnikom gg. V. Bezjak, krojaški mojster, P. Žirovnik, kaplan in F. Skuhala, posojilnični uradnik vsi v Ptuj.

— **Bralno društvo pri Sv. Juriju ob Ščarnci** priredi dne 23. oktobra ljudsko veselico z mnogovrstnim vspeedom. Igrali se bosta med drugim igri „Dve materi“ in „Doktor Hribar“. Pojejo in tamburajo domači zbori. Veselica se vrši v uti g. Korošaka. K obilni udeležbi vabi odbor.

Druge slovenske novice.

— **Prav lične stenske koledarje** založila je trgovina s papirjem Jernej Bahovec v Ljubljani. Komad po 40 vin. Okusno izdelana tiskovina je priporočljiva vsakomur.

— **Simon Gregorčič**, slavni pesnik slovenski je praznoval v soboto šestdesetletnico svojega rojstva, oziroma štiridesetletnico svojega književnega delovanja. Izražamo iskrene čestitke osivelemu pesniku z vroče željo, naj ne umolkne njegove lire glas.

— **Sadna razstava v Radovljici**. Kakor nam poroča osnovalni odbor sadne razstave, ostane sadna razstava na splošno željo odprta še do konca vinotoka t. l. Do tega sklepa je odbor prišel osobito zaradi tega, ker se mu naznanja obisk razstave z raznih krajev, ako bo vreme lepo. Sadje v razstavi se drži izborna, le nekaj prav zgodnih hrušk se je deloma zmedenilo in bodo te dni izločene, ko se sestavi popolni imenik razstavljenega sadja. Na razstavi se lahko tudi naroči večje in manjše množine lepega sadja ter izvornih sadnih pijač; enako pa tudi stikalnic, vrtnega orodja, vrtnih ograj, lesne volne itd.

— **Preiskava radi ruske himne**. Pred časom so imeli v Novem mestu na Kranjskem vrtno veselico, pri kateri je svirala godba rusko himno. Med navzočimi je bilo tudi nekaj sodnih uradnikov, katere pa je denuncirala neka podla duša, ter je višja sodnija v Gradcu, kjer gospodarijo Nemci, začela proti njim preiskavo. Veliki res so ti izvestni c. kr. patentirani avstrijski patrijotje v — malem, v svojem pritlikovstvu. In bodi povedano na tem mestu, da bomo tudi nadalje pevali rusko himno z vso pravico, dokler bodo n. pr. c. kr. uradniki in c. kr. svetovalci pevali „Die Wacht am Rhein“ in „Heil dir im Siegeskranz“. Tako je, in tega ne preprečijo nobene preiskave.

— **Nemške želje glede Trsta**. Te dni dobi Trst novega namestnika, in dunajska vlada želi, da nastanete z novim namestnikom v Trstu dve veliki nemški šoli, češ, da je to v interesu Avstrije. Nemških šol je že zdaj v Trstu več kot preveč, in ako bi se ustanovile še nove, bi se pokazala ponemčevalna tendenca v najgrši luči. Nemci pač nimajo nič zahtevati v Trstu glede šol, zadnji čas pa je, da se začne glede šolstva s Slovenci postopati pošteno in pravično.

Dopisi.

Žalec. V nedeljo, dne 2. oktobra t. l. je tajnik južnoštajerskega hmeljarskega društva g. nadučitelj Anton Petriček v Hodnikovi dvorani v Žalcu poročal o svojem hmeljarskem učnem potovanju po Češkem, Bavarskem, Vrttenberskem, Badenskem in po Alzaciji. Povedal je, da je potoval v namen, da se pouči o razmerah hmeljarstva v drugih krajih in je primerja z domačim hmeljarstvom, ter si pridobi kot potovalni učitelj za hmeljarstvo novih izkušenj, katere hoče v prid domačega hmeljarstva ohraniti. Namen potovanja je bil tudi se seznaniti z drugimi hmeljarskimi društvi in posameznimi hmeljarji. Pri svojem potovanju se je posebno oziral 1. na nasade na žico, 2. na sušilnice, 3. na sovražnike hmelja, 4. na gnojenje in 5. na občna opravila v hmeljnikih. — O vseh teh točkah je g. poročevalec jako živahno prednašal, posebno obširno o nasadih na žico, o sušilnicah in sovražnikih hmelja. O nasadih na žico je nazorno podaval. Nadalje je popisoval sušilnice, koje si je na potovanju ogledal in prišel do zaključka, da so dosedanje tukajšnje sušilnice vesperek mnogo boljše, nego zistemi po obiskovanih krajih. Pri sovražnikih hmelja je osobito omenil in natančno opisal rdečega pajka, ki je prava nesreča za hmelj. — Njegov govor je bil vseskozi poučen, silno zanimiv in z dobrimi dovtipi osoljen. Zato je le škoda, da je bila udeležba tako pičila. Iz tega se vidi, da se hmeljarji vse premalo brigajo za povzdigo hmeljarstva, ki prinaša leto za letom bogat blagoslov v Sav. dolino. Upamo, da bo ob kaki drugi priliki boljše.

Iz Ljutomera. V letošnjih dopisih iz Brezic (Domovina št. 77) in Slovenjgradca (Slov. Gosp. št. 35) sem čital, kako tamkajšni Nemci lovijo slovenske otroke v nemško šolo. Ravno tako se godi tudi pri nas v Ljutomeru. Tukaj še za sedanjo nemško trirazrednico nimajo postavnega števila otrok (imajo jih samo blizu 100, a morali bi jih imeti 160), pravih nemških pa še niti za en razred in zdaj še hočejo imeti četrti razred, seveda s pomočjo slovenskih otrok. Zategadelj

naši nasprotniki strastno agitujejo za nemško šolo, posebno se odlikuje v agitaciji nemška učiteljica, ki je sama popisovala šolske otroke v ljutomerski trški občini. A Ljutomerčani so toliko zavedni, da pošiljajo svoje otroke rajše v Franc Jožefovo šolo, dobro vedoč, da ta šola njihovim otrokom več koristi, nego tukajšna nemška šola. Čez 90 (torej dve tretjini) ljutomerskih trških otrok obiskuje Franc Jožefovo šolo, akoravno je trg k nemški šoli vsolan in ravno to naše nasprotnike najbolj peče, ker oni so mislili, da vsled izšolanja trške občine bodo vsi ljutomerski otroci kar naravnost leteli v nemško šolo. In če že zavedni Ljutomerčani nočejo svojih otrok v nemško šolo pošiljati, zakaj pa jih pošiljate okoličani iz sosednih občin in župnij? Morebiti zaradi tiste obleke, ki vam jo obljubujejo? Zaradi nemškega jezika gotovo ne, ker samo v ljutomerski nemški šoli se otroci ne morejo naučiti nemškega jezika, ako doma slovenski občujejo. Na Franc Jožefovi šoli se tudi revni otroci zdatno podpirajo s pomočjo šolskega podpornega društva in tudi v nemškem jeziku se lažje vadijo, ker se ga tukaj učijo po naravni poti, namreč na podlagi materinskega učnega jezika, torej tudi bolje napredujejo in kar je pglavitna reč — bolje se vzgojujejo. To pričajo tudi otroci, ki so prišli iz ljut. nemške šole nazaj na Franc Jožefovo šolo; ti so sami spoznali, da le na podlagi materinskega učnega jezika zamorejo napredovati, a v nemški šoli ostanejo duševni siromaki, ker tujega nemškega učnega jezika ne razumejo. Torej okoličani, ravnajte tudi Vi pametno in pošiljajte brez skrbi svoje otroke v Franc Jožefovo šolo, ki dobi s 1. novembrom t. l. še dva nova razreda, katera bodeta tudi služila v dosego še povoljnejših vzgojnih in učnih uspehov.

Iz Križevcev na Murskem polju.

Volitve so končane; volilo se je, kakor je bilo pričakovati od narodnih Križevčanov, precej ugodno. V prvi vrsti nam je pohvaliti narodno probujeno občino Vučjaves, kjer se je volitve udeležilo 99% volilcev. Še celo 85letna starčka sta prišla na volišče; težko sta šla, a prišla sta vendar. Vsi so glasovali za dr. M. Ploja, ako ne jemljemo v poštev neveljavno oddani glas osebe žalostnega spomina, ki ima od teh volitev priimek „vučenski Bračko“. Tudi v Bučecovcih je Bračko pošteno pogorel; niti z enim glasom ga niso počastili. Sicer pa je ta še itak lahko ponosen, da ima še vsaj enega pristaša in sicer v osebi Topolnika. A mož boječ se, da se ga tudi prime kak neljub pridevek, je ostal rajši doma. Vsega tega pa mu Bučecovčarji naj ne štejejo v zlo, ker ni domačin, ampak Banovčar. Tudi v ostalih občinah je štel Bračko malo, bore malo svojih dragih; le občina Stara in Nova ves dela nečastno izjemo. Od 107 volilnih opravičencev je bilo oddanih 78 glasov, izmed katerih je dobil dr. Ploj 50, Bračko pa 28, dasi so se Rožman, Stuhec in Novak mnogo trudili, da bi prihranili občini ta madež. Sicer pa je vodja Bračkijancev še prejšnji dan dal častno besedo, da ne bo volil Bračka, no seveda je drugi dan dano besedo točno snedel, kakor mnogo njegovih pajdašev. Da je lokaški Mavrin še vedno strasten bračkijanec, ni treba posebej povdarjati. Da pa je iljaševski kovač Prikl tudi v nam nasprotnem taboru, skoraj ne bi mogli verjeti. A sedaj verjamemo in si bomo zapomnili. Kdo pa je imel tudi delo pri živinskih hlevih v župnišču? Mavrin in Prikl sta bila v nedeljo pred volitvami na trgu pri šoli, in ko se je prvega vprašalo po zaslugah orehovskega Bračka, je previdno molčal in odšel. Najhujši štajercijanec cele križevske župnije pa je Golinar, tisti stari, tam v Malih Križevcih pri križu. Pa njegova žena, ta je šele prava; to bi morali poznati. Na vse grlo je na dan pred volitvijo nad nekim vpila: „Mi volimo samo Nemce, Slovencev-dohtorov mi nečemo“. Sicer pa smo prepričani, da bodeta ta dva rabila prej „pope in dohtarje“, ko pa ti ta zakonski par. Ako sreča pamet te naše zapeljane Bračkijance v Stari in Novi vesi, da se spreobrnejo, bo lice Križevske župnije popolnoma narodno, in mirno lahko čakamo na prihodnje enake volitve. Seveda je še pri vsem tem treba takšne agitacije, kakršno so razvili naši akademiki. Naše zavedne kmete in fante pa pozivljamo naj hodijo neustrašenih korakov naprej po isti poti narodni stvari v prid, zlasti pa moramo hvaležno omeniti Rožmana, Stuheca

v Starivesi in Repa v Logarovcih, Stranjšaka v občini Slavatinski in Žuniča v Murskem vrhu in Zasadih. Delajmo vsi, in za tri leta bo Bračkov poraz še hujši!

Politični pregled.

— **Iz deželnih zborov**. V kranjskem deželnem zboru je prišlo v četrtkovi seji zopet do burnih prizorov. Posl. dr. Šusteršič je nadaljeval utemeljevanje svojega nujnega predloga glede tendencioznega poročanja korespondenčnega urada. Dr. Krek je nujno predlagal, naj se sklene, da sme dež. odbor sprejemati od vlade samo slovenske dopise. Utemeljuje svoj predlog je izjavil: Naš ideal je zedinjenje z Hrvaško. Samo tedaj bomo popolnoma zadovoljni. Med tem pa moramo voditi najodločnejši boj proti nemštvu in na tej podlagi braniti slovensko idejo. — Galerija je burno odobrvala. Nujnost predloga je bila sprejeta z glasovi obeh slovenskih strank; proti so glasovali samo Nemci. Glasovanje naprednih poslancev so pozdravljali poslanci katoliške stranke z burnim ploskom. To je po dolgih letih zopet prvi slučaj, da sta se našli slovenski stranki na Kranjskem in složno glasovali zoper Nemce. Upajmo, da je to porok lepših časov. Ko je bil predlog z veliko večino sprejet, so zaorili v zbornici vzkliki proti dež. predsedniku Heinu. Z galerije je neprestano odmevalo „Abzug Hein“, „Ven z njim“, a poslanci so mu kazali vrata. Hein je sedel ves bled in prepadel na svojem mestu. Galerija je klicala poslancem: „Pomirite se, združite se proti pangermanstvu!“ Pred zbornico so se ponovile manifestacije. — Dne 17. t. m. je bil kranjski deželni zbor zaključen. — V koroškem deželnem zboru so 13. t. m. sklepali o ustanovitvi kmetijskih zimskih šol. Poslanec Grafenauer je zahteval, da se na taki šoli v Velikovu nastavijo le učitelji, ki so zmožni slovenščine. Deželni predsednik je povedal, da dobi vsaka taka šola v prihodnjih petih letih 1000 kron. — V isterškem deželnem zboru so preresetavali italijansko vseučiliško vprašanje. Italijani so pozivali slovensko manjšino, da bi glasovala za ustanovitev ital. univerze v Trstu in jih zagotavljali, da bodo podpirali ustanovitev slovenskega vsučilišča v Ljubljani. Seveda Slovani niso verovali tem obljubam in glasovali zoper. — Češki deželni zbor je bil v petek na cesarjev ukaz zaključen.

— **Volilna reforma kranjskega deželnega zbora**. Ustavni odsek kranjskega deželnega zbora je predložil načrt, da se deželni volilni red presnuje po sledečih načelih: Osnuje se četrta splošna kurija, ki dobi štiri mandate: enega mesto Ljubljana, enega industrijski kraji in dva ostala dežela. Kmečki volilni okraji se imajo tako spremeniti, da voli vsak okraj le po enega poslanca. — Katoliška narodna stranka zavrača ta načrt.

— **Novi tok v ruski notranji politiki**. Iz Petrograda prihajajo poročila, da misli kreniti novi minister notranjih zadev, Svjatopolk Mirski na nov pot. Njegovi nazori so novi, liberalni, on sam je spravljevega značaja in misli opustiti Plevljev zistem. V tem smislu se tudi komentira imenovanje generalmajorja Rydzevskega pomočnikom ministra in šefom policije in žendarmerije. Tudi on je istega mišljenja kakor minister. Novi tok se sedaj kaže v tem, da ima časopisje dejanski že več prostosti in precej svobodno piše o rečeh, katerih bi prej ne bilo smelo kritizirati.

Rusko-japonska vojna.

Krvava in grozopolna bitka, ki je zahrula med Mukdenom in Liaojangom, se še ni odločila. Židovski in angleški listi trobijo v svet, da so Japonci sijajno zmagali Ruse, a to nikakor ne more biti res, ker se tu o kakih odločilnih dogodkih ne more govoriti. Od ruske strani so bile v boju le predstraže in posamezni oddelki, ki so se borili z japonsko premočjo. Le maloštevilnost teh oddelkov je bila Japoncem v spodbudo, da so pričeli napadati. Gotovo je, da so zadnje dni bili le pripravljalni boji in ne enotna bitka, dasi so bili ti boji najbolj vroči in trdovratni tekom cele vojne ter so zahtevali največ žrtev. — Listi res pišejo o veliki zmagi Japoncev, o nerednem begu ruske vojske, a za takšno laž imajo edino ta povod, ker sta bila dva ruska polka vržena nazaj. Vsak nepristranski sodnik se čudi nad toliko hlabrostjo ruskih čet, kor Japonci se bojujejo z obupnostjo umirajočega. Oni morajo ali zmagati, ali umreti, druge poti ni. In več kakor gotovo je, da bi bila vsaka druga evropska država, bodisi Nemčija ali Anglija, že zdavnaj poražena od besnih žoltokožcev. — Iz uradnih ruskih poročil je spoznati, da je položaj pri Jentaju za Ruse še jako oddaljen od poraza in da se — nasprotno — ruske čete počasi sicer, ali gotovo bližajo svojemu uspehu.

Poroča se, da vstraja general Kuropatkin vsled tega toliko časa v boju, ker mu hiti od vzhoda general Linevič na pomoč, ki bo za hrbotom napadel japonsko armado in s tem odločil bitko. Dosedanji uspehi japonski so le navidezni, ker vojna sreča je spolzka kot jegulja.

Iz Mukdena poročajo, da so sedanji boji mnogo trdovratnejši in krvavejši nego so bili oni pred šestimi tedni pri Liaojangu. Zgube so na obeh straneh zelo velike. Že štiri dni prihajajo od vseh strani ranjenci v Mukden deloma na železniških vozovih, deloma na dvokolesnicah. Kdor more, gre peš; vsa pota so polna ranjencev. Prodiranje je bilo Rusom zelo oteženo vsled tega, ker niso poznali zelo goratega ozemlja. Japonci kažejo v svojej obrambi isto obupno hrabrost kakor pri svojih napadih. Dne 12. t. m. je bilo rusko desno krilo primorano umakniti se proti severu ter ostaviti postajo Šahe. To se je zgodilo radi tega, ker je sovražnik ondotne pozicije napadel z močnejšimi silami. Vojaki so se borili mož z možem. Rusko topništvo je pričelo proti sovražnim nasipom živahno streljati. Na to je prodrla pehota in trenotek potem so bili vzeti nasipi. Pričakovalo se je protinapada, vendar je proti noči ogenj pojenjeval ter potem popolnoma prenehal. Prišlo je nato povelje, naj se čete umaknejo za reko Šahe.

Poročilo generala Kuropatkina na carja: V noči od 15. na 16. oktobra so znatne japonske čete napale voj, ki je bil postavljen ob reki Šahe. Japoncem se je posrečilo prodreti centrum. Na pomoč je voju prišlo več bataljonov. Ruskim četam se je posrečilo zopet vzeti vas Šakepu, ki so jo Japonci zaseli ter preganjali Japonce dva kilometra daleč. Položaj na desnem krilu je bil nekoliko časa zelo vznemirljiv, ker so Japonci istodobno napadli fronto ter skušali obiti desno krilo. Ko so bile zasedene nekatere vasi ter so se čete pomaknile naprej, se je desnemu krilu posrečilo obdržati svojo pozicijo. Čete centruma, ki so bile prodrle naprej, so se po srditem boju umaknile na enake pozicije kakor desno krilo. Mnogi polki niso že po tri noči spali. Izgube Japoncev so znatne. Noč od 14. na 15. je bila mirna.

Berolin, 17. oktobra. Ruski general Meyendorff je pobil oddelek japonske armade in zaplenil deset velikih topov. Boj besni še vedno na vsej črti.

Berolin, 17. oktobra. Iz Mukdena brzojavlja polkovnik Gädtke „Tagblattu“: Včeraj, 16. t. m., se je začela splošna bitka med celo Kuropatkinovo armado in med Japonci, 20 milj južno od Mukdena, vsled naskoka generala Stakelberga na japonsko krilo. Borba je ljuta. Japonska infanterija je izpostavljena ruskim topovom. Kolikor se more dosedaj presoditi, stoji stvar za Ruse dobro. Danes je osmi dan neprestanega boja.

Berolin, 17. oktobra. Iz Mukdena se poroča: Nek častnik in več ranjenih vojakov se je vrnilo včeraj popoldne in se zglasilo pri svojem generalu. Ta je zakričal nad častnikom: „Kako si drznete ravno sedaj zapustiti svojece! Takoj nazaj! Kje je vaš polk? — „Tukaj, ekscelenca“. General zakliče prestrašenemu častniku: „Kaj, to je vse?“ — „Da, to je vse. Vsi drugi so ostali mrtvi na bojišču“.

Berolin, 17. oktobra. Poročilo iz Peterburga: Kuropatkin vodi osebno operacije v središču desnega krila. Petrov polk, kateremu on načeljuje, je popolnoma razbil Japonce.

London, 17. oktobra. Japoncem se nikakor ni posrečilo premagati Ruse, kakor se je zdelo spočetka. Po zadnjih poročilih so Rusi prešli zopet v ofenzivo.

Peterburg, 17. oktobra. Iz Mukdena se poroča: Načelnik divizije, ki je imela nalogo izvesti napad na skalnih višinah pri vzhodni fronti, je bil pri tem ranjen na nogi in dospel danes sem. General je izpeljal smrtno-drzni napad, ter je njegova divizija pretrpela strašne izgube. 6 stotnija 23. sibirskega polka je prodirala kvišku med silnim deževanjem krogelj, pri tem je padlo pet šestin vojakov. Ko dospo na vrhunec, jo sprejmejo Japonci z bajoneti in uničijo popolnoma, predno so prišle druge ruske stotnije na pomoč. Turška vojna je bila v primeri s sedanjimi boji, ki trajajo zdaj že 10 dni, prava igrača. Krožijo razne vesti: Danes došli častniki poročajo, da so Rusi včeraj zaplenili 24 topov. Današnji boji so še silnejši kot včerajšnji.

Čifu, 17. oktobra. Iz verodostojnega vira prihaja vest, da je Port Artur v stanu braniti se še do nedoglednega časa.

Čifu, 17. oktobra. Ruski agentje kupujejo po kitajskih lukah živež in streljivo za Port Arturško brodogradnjo za slučaj, da se združi z baltičkim ladjevjem.

Fakkebjerg, 17. oktobra. Baltičsko brodogradnjo, broječe 24 ladij, se je vsidralo v pristanu Langeland med Brolykkom in Fakkebjerg-om, da prejme premog od treh parnikov, ki so ga pričakovali.

Listnica uredništva.

Vsem gg. dopisnikom, ki so nam zadnji čas poslali poročila o deželno-zborskih volitvah iz IV. kurije, naznanjamo, da tozadevnih dopisov ne sprejemamo več, ker je stvar že prezastarela in nikogar več ne zanima. Vse ob svojem času! Vedno pa so nam jako dobrodošle kratke novice o važnih dogodkih ali nezgodah iz dežele. Uredništvo ima dobro voljo ustreči vsakomur. Da bo list kolikor toliko vsestranski, se priporočamo svojim dobrim prijateljem, Bog in narod.

Jecljanje!

V Trstu se odpre **tečaj za zdravljenje glasu. Jamstvo za popolno ozdravljenje.** Neštevilno zahvalnih pisem, ki so po mnogih letih došle od ozdravljenih, kojim se bolezen ni povrnila. Tečaj bo trajal 2—3 tedne. Troški mali. (457) 1

Prijave sprejema uprava lista „Edinost“ v Trstu ali pa Mad. A. Nagel, Sprachheilanstalt Interlaken (Švica).

Loterijske številke.

Trst, dne 15. oktobra 1904: 37, 47, 55, 38, 46.
Linc. „ „ „ „ 55, 66, 6, 32, 57.

Trgovci pozor!

Blago od razpuščenega Društva v Laškem trgu, se bode

(454) 1

dne 20., 27., 28. oktobra t. l.

na prostovoljni dražbi prodalo.

V zalogi je do 40 tisoč kron raznovrstnega zimskega manufakturnega blaga, ki se bode v množini 200, 400, 600, 800, 1000, kron licitiralo.

Notarski kandidat

s prakso, želi službo premeniti. Ako mogoče v bližino železnice. — Naslov pove upravništvo „Domovine“.

(455) 3—1

Hotel „Balkan“-Trst

Piazza dela Caserma (Narodni Dom)

(449)

10—1

3 minute od južn. kolodvora in poleg pošte s 60 moderno opremljenimi sobami.

Restavracija — Dunajska kuhinja — Kavarna

Za goste hotela posebna restavracija v I. nadstropju.

Dvigalo.

Električna razsvetljava.

Šopališča.

Shajališče tujcev.

Slav. občinstvu

priporočam svojo bogato zalogo raznovrstnih

peči, štedilnikov,

raznovrstne posode, kotlov za kuhinje in za kuhanje žganja.

Velika izber nagrobnih križev

Raznovrstni poljedelski stroji posebno pa slamoreznice.

Za jesensko gnojenje priporočam Tomaževo žlindro.

Navodila zastonj! Navodila zastonj!

Trgovina z železnino „Merkur“, P. Majdič.

Priporoča se p. n. gg. duhovnikom, pisateljem, založnikom in slavnemu občinstvu za vsakovrstno izvrševanje tiska od navadne do najmoderneje oblike. — Ker je bogato založena z najmodernejšimi črkami in okraski ter opremljena z motornim, oziroma električnim obratom, lahko izvršuje največja dela v vsaki množini in v kratkem času okusno in ceno. —

Zvezna tiskarna

Schillerjeve ulice št. 3 CELJE Schillerjeve ulice št. 3

V zalogi ima in tiska v več barvah izdelane krasne diplome. Dalje: uradne tiskovine, kuverte, račune, pismene papirje, cenike, etikete, bolete, časopise, knjige, brošurice, cirkularje, reklamne liste, lepake, opomine, vabila, spovedne podobice, listke, razglednice hranilne in združne knjižice ter sploh vse v tiskarsko stroko spadajoče stvari. —